

DANUTA SIEDZIKÓWKA „INKA”

SPIIS TREŚCI

1. Kiedy? Gdzie? Jak?
2. Ojciec/matka
3. Życiorys
4. Śmierć
5. List do babci
6. Ostatnie słowa przed śmiercią
7. Miejsce pochówku
8. Miejsca upamiętnienia
9. Gdzie jeszcze została upamiętniona?
10. Odznaczenie
11. Inni o Ince

KIEDY? GDZIE? JAK?

Urodziła się 3 września
1928 roku

W Guszczewinie koło
Narewki, na skraju
Puszczy Białowieskiej

Wychowywała się w
rodzinie o tradycjach
patriotycznych

Ojciec (Wacław Siedzik)

- zesłany na Sybir za uczestnictwo w polskiej organizacji niepodległościowej;
- w lutym 1940 r. deportowany został przez NKWD w głąb Związku Sowieckiego;
- zmarł w 1942 r.

Matka (Eugenia)

- w listopadzie 1942 r. aresztowana została przez Gestapo;
- we wrześniu 1943 r., po ciężkim śledztwie, Niemcy zamordowali ją w lesie pod Białymstokiem.

ŻYCIORYS

- Mając zaledwie 15 lat, w grudniu 1943 r. Danuta razem z siostrą Wiesławą złożyła przysięgę AK;
- Następnie odbyła szkolenie sanitarne;
- Po wkroczeniu Armii Czerwonej w 1944 r. podjęła pracę kancelistki w nadleśnictwie Hajnówka;
- W czerwcu 1945 r. wraz z innymi pracownikami nadleśnictwa została aresztowana przez grupę NKWD-UB za współpracę z antykomunistycznym podziemiem;
- Z konwoju uwolnił ją patrol wileńskiej AK Stanisława Wołonceja, „Konusa”, podkomendnego mjr. Zygmunta Szendzielarza, „Łupaszki”.

W latach 1945 i 1946 pełniła funkcję sanitariuszki i łączniczki, uczestnicząc w akcjach przeciwko NKWD i UB, jako Danuta Obuchowicz. W czerwcu 1946 r. została wysłana do Gdańska po zaopatrzenie medyczne dla szwadronu. 20 lipca 1946 r. została aresztowana przez funkcjonariuszy UB i osadzona w więzieniu w Gdańsku.

ŚMIERĆ

- Po ciężkim śledztwie 3 VIII 1946 roku skazana na śmierć przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Gdańsku. Wyrok śmierci na młodą sanitariuszkę był komunistyczną zbrodnią sądową. „Inka” nie uległa namowom obrońcy z urzędu i nie podpisała się pod pismem do Bieruta, „prezydenta” z sowieckiego nadania, o ułaskawienie. Pismo podpisał obrońca. Bierut nie skorzystał z prawa łaski.
- Została rozstrzela 28 VIII 1946 roku o 6.15 strzałem w głowę przez dowódcę plutonu egzekucyjnego, ponieważ żołnierze z plutonu nie chcieli tego zrobić.

W przesłanym grypsie z więzienia „Inka” napisała:

*„Powiedźcie mojej
babci, że zachowałam się jak trzeba”.*

Zdanie to - według historyków - nie tylko odnosi się do przebiegu śledztwa, lecz także do odmowy podpisania przez "Inkę" prośby o ułaskawienie. Prośbę taką do prezydenta Bolesława Bieruta skierował za nią jej obrońca. Bierut nie skorzystał z prawa łaski.

Prokurator Wacław Krzyżanowski, który dla 17-letniej dziewczyny zażądał kary śmierci. Prokurator był oskarżany przez Instytut Pamięci Narodowej o udział w zbrodniach komunistycznych, jednak dwukrotnie został uniewinniony przez sąd.

Przed śmiercią „Inka” krzyknęła:

„Niech żyje Polska”

MIEJSCE POCHÓWKU

*Symboliczny grób
„Inki” na Cmentarzu
Garnizonowym w
Gdańsku*

MIEJSCE POCHÓWKU

Do 2014 r. było nieznane. We wrześniu 2014 r. zespół IPN ds. poszukiwań nieznanymi miejsc pochówku ofiar terroru komunistycznego odnalazł nieoznaczony grób na Cmentarzu Garnizonowym w Gdańsku, w którym prawdopodobnie spoczywają szczątki Danuty Siedzikówny. Informacja została potwierdzona 1 marca 2015 r.

MIEJSCA UPAMIĘTNIEŃ

*Pomnik Danuty
Siedzikówny w Parku
im. H. Jordana w
Krakowie*

*Tablica pamiątkowa
Danuty Siedzik w
gdańskiej Bazylice
Mariackiej*

Pomnik w Parku im. Sanitariuszki „Inki” w Sopocie

Tablica pamiątkowa oddziału Łupaszk w gdańskiej katedrze

*Plac i pomnik „Inki”
w Krzeszycach*

*Tablica pamiątkowa oraz srebrne
serce „Inki” w Butrymańcach*

GDZIE JESZCZE ZOSTAŁA UPAMIĘTNIONA?

2000

Spektakl „Teatru Nie Teraz” w reżyserii Tomasza A. Żaka pt. „Na etapie”

2007

Spektakl Teatru Telewizji w reżyserii Natalii Korynckiej-Gruz pt. „Inka 1946”

2011

Wiersz Katarzyny Bednarskiej w tomiku „Ars Lublinica”

2012

Utwór Rapera Tadka pt. „Inka” wydany na płycie „Niewygodna Prawda”

2013

Utwór Lilu oraz Maleo Reggae Rocker pt. „Walczyk” wydany na płycie „Panny Wyklęte”

2015

Film dokumentalny produkcji TVP pt „Inka. Zachowałam się jak trzeba”

ODZNACZENIE

Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski – pośmiertnie 11 listopada 2006 przez prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego za wybitne zasługi dla niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej został nadany dla Danuty Siedzikównnej, ps. „Inka”. Jest to drugie pod względem precedencji polskie państwowe odznaczenie cywilne (po Orderze Orła Białego).

INNI O INCE

„Danuta Siedzikówna "Inka" jest symbolem czystej ofiary. Nie walczyła z bronią w ręku, ale wspierała żołnierzy majora "Łupaszki" tylko poprzez pracę sanitariuszki i łączniczki. To jednak wystarczyło komunistycznym władzom, by mimo jej bardzo młodego wieku skazać ją na karę śmierci i ten okrutny wyrok wykonać.”

- powiedział PAP Łukasz Kamiński, prezes IPN, przed tegorocznymi obchodami Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych.

Tak wspominał „Inkę” sierż. Olgierd Christa „Leszek”, jeden z jej ówczesnych przełożonych:

„Była bardzo lubiana za swoją skromność, a jednocześnie hart i pogodę ducha. Znosiła trudy z równą chłopców, a niekiedy bardziej zadziwiającą wytrzymałością, szczególnie psychiczną. Raz tylko prosiła w czasie powrotu z nad Wisły, by ktoś przejął jedną z jej ciężkich toreb. Maszerowaliśmy prawie półbiegiem ze względu na odległe miejsce postoju, a ją właśnie gnębił brak formy”.

Zdaniem dr hab. Piotra Niwińskiego z Uniwersytetu Gdańskiego, autora życiorysu "Inki" w słowniku biograficznym "Konspiracja i opór społeczny w Polsce":

„Siedzikówna była cichą, trzymającą się z tyłu dziewczyną, sanitariuszką. Jak można było oskarżyć ją o wydawanie poleceń zabijania żołnierzy?”

ŹRÓDŁA INFORMACJI

- <https://www.polskieradio.pl/9/526/Artykul/1388872,Zolnierze-Wykleci-przez-wladze-i-historie> – POLSKIE.RADIO
- <https://www.tvp.info/38359407/72-lata-temu-danuta-siedzikowna-inka-zostala-skazana-na-smierc> - TVP.INFO
- <https://dzieje.pl/postacie/danuta-siedzikowna-1928-1946> - DZIEJE.PL

Prezentację wykonali:

Karina Dżisiewicz, Agnieszka Rukowicz,

Ucz. IV G klasy

Szkoły im. Szymona Konarskiego